

Luento FETO ry. 1.10. Klo 11-14.

Tiedosta taitoon eli miten opettaa argumentoimaan ja ajattelemaan?

“Jos olisi aine, joka opettaisi hyvää mielipiteenmuodostusta ja hyvää ajattelua, niin minkälainen se olisi?”

Uusi ops teki lukion filosofiasta lopultakin lähes puhtaan taitoaineen, kuten se monen opettajan käsissä tähän mennessä on ollutkin. Tässä luennossa syvennymme erityisesti opetuksen tavoitteiden kolmanteen kohtaan, *argumentaatiotaitojen* opettamiseen: *“Opiskelija hallitsee johdonmukaisen argumentaation perustaidot ja oppii sitä kautta luottamaan omaan ajatteluunsa sekä arvioimaan sitä kriittisesti ja pohtimaan sen rajoja eri tieteenaloilla ja arkielämässä.”*

Kaikin tavoin ylevä tavoite, mutta miltä se näyttää, kun se tulee rystyset maata viistäen luokkahuoneeseen kello 8:05 maanantaiaamuna? Emme halua kasvattaa sukupolvea itseään täynnä olevia näsäviisaita oman navan tuijottajia. Tai vielä pahempaa: erilaisia *“kriittisiä”* ihmisiä, jotka osaavat olla kriittisiä ja purkaa näkökulman kuin näkökulman osiin, kunhan se vain ei ole se oma näkökulma --- vaikka rokotekriittisyys, maahanmuuttokriittisyys tai ilmastoskeptisyys. *Mutta miten välttää nämä kauhuskenaariot?*

Väitän, että näyttämällä oppilaille filosofisen argumentaation taidon olevan muuta(kin) kuin vain nippelitietoja ja pölyttyneestä työkalupakista löytyviä tylppiä esineitä. (Luennolla palautetaan toki mieliin mm. erilaisia filosofoinnin työkaluja ja argumentaation periaatteita.) *Keskustelemme erityisesti ajattelun metataitojen didaktiikasta. Tarkastelemme psykologista realismia suhteessa filosofoinnin, mielipiteenmuodostuksen ja argumenttien arvioinnin, analysoinnin, korjaamisen taitoihin.*

Toisin sanoen, miten kasvattaa kohtaamaan aina lisääntyvän oloinen epävarmuus ja mielipide-erot ilman linnoittautumista omaan poteroon, virheargumenttiin ja harhaluuloon? Miten opettaa näkemään, että typeryyksiin ja virhepäätelmiin voi sortua kuka vaan, älystä ja asemasta riippumatta? Miten me, itsekkin erehtyväisinä ihmisinä, voimme selvittää tällaisesta vaateesta? Luennolla osallistujille muodostuu kohtuullinen ymmärrys, mistä etsiä lisää tietoa ja taitoa pedagogisen osaamisensa täydentämiseen.

Severi Hämäri on filosofian opettaja, tohtorikoulutettava (käytännöllinen filosofia, HY) sekä kokenut puhe-, argumentaatio- ja ajattelun taidon kouluttaja (Kriittinen Korkeakoulu). Hämäri on toiminut mm. filosofian ja elämänsä katsomustiedon didaktiikan lehtorin sijaisena Helsingin yliopistossa.

Hämäri kirjoittaa argumentaatiosta ja puhetaidosta blogeissaan:

<https://puhujakoulu.wordpress.com/> ja <http://blogs.helsinki.fi/kssihvol/>

Lisätietoa ja ilmoittautuminen seminaariin:

<http://www.feto.fi/syysseminaari-la-1-10-miten-opettaa-argumentaatiota/>